

GIDS VOOR JE EIGEN

Huiskamer van de wijk

KERK IN DE BUURT

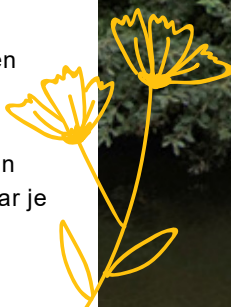

De ervaring van Open Arms, Rotterdam en de Oude Bieb, Dirksland

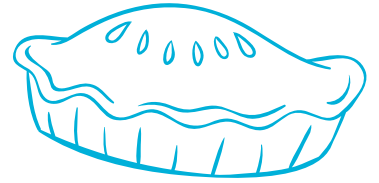
‘Met twee zeventigjarigen die in de kerk voedselpakketten uitdeelden, ging het van start. Verder geen grootse plannen. Het balletje ging rollen toen we ons de vraag stelden: wat zou de buurt in Rotterdam-Alexanderpolder missen als wij er niet meer zouden zijn? Het antwoord ‘parkeerverlast en kerkklokken’ schudde onze gemeente wakker. Er ontstond bezinning en mensen kwamen in beweging. We zijn gewoon begonnen en gaandeweg ontdekten we waar behoefte aan was. Bijvoorbeeld dat mensen die een pakket op kwamen halen ook hun verhaal kwijt wilden. Dus zijn we gaan koffie schenken tijdens het uitdelen. Deze mensen spraken geen goed Nederlands. Dus zijn we taallessen gaan aanbieden. Zo groeide ons initiatief in de afgelopen jaren mooi door. Deels op basis van wat we tegenkwamen aan problemen, maar ook door dingen op te pakken waar mensen enthousiast van werden.’

‘In Dirksland liep het iets anders. Daar begon het met de wens om meer te willen betekenen voor de inwoners van het dorp. Maar ons kerkgebouw heeft niet echt een lage drempel en de gracht eromheen versterkt dat. Dus als de mensen de stap naar de kerk letterlijk een brug te ver vinden, dan moet de kerk de brug over naar de mensen toe. Een enthousiast groepje schreef een plan voor een inloophuis waar mensen elkaar konden ontmoeten. We deelden het met de kerkenraad en toen ging het heel snel. De diaconie had land verkocht en wilde de opbrengst herinvesteren. Zo kon in 2015 de voormalige bibliotheek worden aangekocht. En na grondige renovatie konden we in oktober 2016 de deuren openen van inloophuis de Oude Bieb.’

Deze verhalen illustreren dat je op je eigen plek en op je eigen manier een plek van ontmoeting kunt creëren met en voor de mensen in je buurt. Het is een kwestie van gewoon beginnen en vervolgens zien waar je uitkomt.

Bouwen aan je eigen huiskamer

In deze gids vind je alle informatie die je nodig hebt om te bouwen aan je eigen 'Huiskamer van de wijk'. We reiken je bouw stenen aan en bij elke bouw steen vind je meer informatie en tips uit de praktijk van Open Arms in Rotterdam en de Oude Bieb in Dirksland. De bouw stenen staan in een logische volgorde, maar zijn ook om te wisselen. Je bent immers vrij om je eigen bouw werk te maken. We gaan er vanuit dat je de eerste stappen op weg naar Kerk in de buurt al hebt gezet aan de hand van de startgids. Je bent dus al bezig met wat er binnen je kerk speelt en mogelijk is. Ook heb je stappen gezet in het verkennen en ontdekken van je buurt. Verder heb je waarschijnlijk al een groepje enthousiastelingen dat zich wil inzetten om Kerk in de buurt te zijn. Heb je dat nog niet gedaan, ga dan eerst aan de slag met de startgids.

BOUWSTEEN 1: Ons team

Om een initiatief als dit te starten, heb je in elk geval 4 of 5 mensen nodig die er voor willen gaan. Mogelijk heb je al een groepje enthousiastelingen dat er hun schouders onder wil zetten. Je hebt mensen nodig die zich voor langere tijd willen committeren. Zet in dit stadium nog niet in op de hele gemeente, maar betrek die wel gaandeweg het proces. Realiseer je dat je nooit iedereen helemaal mee kunt krijgen.

Breng met elkaar in kaart wie waar goed in is en wie welk netwerk heeft. Bekijk of je vervolgens een eerste rolverdeling kunt maken. Wie is de trekker? Wie kan het plan voor jullie gemeente schrijven? Wie kan het presenteren aan de kerkenraad en gemeente? Wie houdt zich voornamelijk bezig met communicatie? Wie kan het beste de eerste activiteiten opzetten? Wie is goed in het werven en instrueren van vrijwilligers? Wie is er geschikt om tijdens de activiteiten contact te maken

met bezoekers? In tip 1 vind je een aantal rollen die je goed kunt gebruiken bij het starten van jullie eigen 'Huiskamer van de buurt'.

'Houd je plan kort en bondig. Op die manier zorg je dat je niet blijft hangen in de ontwikkelingsfase en er uiteindelijk niets van de grond komt.' (De Oude Bieb)

BOUWSTEEN 2: Onze visie

Bespreek als team de verschillende onderdelen van de visie op een Huiskamer van de wijk. Je vindt deze in tip 2. Wat spreekt je erin aan? Wat mis je? Waar gaat je hart sneller van kloppen? Waar zie je iets dat je moeilijk vindt? Waar zouden jullie als team het accent willen leggen? Hoe zouden jullie woord en daad willen verbinden in de huiskamer?

BOUWSTEEN 3: **Ons doelgroep**

Via de startgids weet je nu als het goed is hoe je buurt eruit ziet en wat mogelijke doelgroepen zijn. Je hoeft niet perse een hele specifieke doelgroep te definiëren. Je kunt er ook voor kiezen om gaandeweg te ontdekken waar behoefte aan is. Stel hier wel de vraag: waar heeft de buurt behoefte aan?

BOUWSTEEN 4: **Middelen**

Welke middelen heb je tot je beschikking? Heb je een vast budget dat je zelf beheert? Welke ruimte kun je gebruiken? Heb je vrijwilligers die zich willen inzetten? Neem tip 4 erbij voor praktische ideeën.

BOUWSTEEN 5: **Activiteiten organiseren**

Maak een planning waarin je aangeeft op welke dag welke activiteiten worden georganiseerd. Ga hierbij uit van de beschikbaarheid van mensen en locatie. Begin met wat je hebt, in plaats van wachten tot je voldoende mensen hebt op bepaalde momenten. Bepaal met welke regelmaat activiteiten terugkeren. Bied iets aan waardoor mensen gemakkelijk binnen durven komen, bijvoorbeeld een (kleine)kringloopwinkel. Activiteiten worden een succes als je iemand vindt wiens ogen gaan glimmen bij het idee om het te gaan doen. Durf dingen te laten gebeuren en groeien.

BOUWSTEEN 6: **Opbrengsten**

Met een Huiskamer van de wijk kun je een deel van het geld dat je uitgeeft weer terugverdienen. Dat helpt bij het verduurzamen van jullie huiskamer. Welke inkomsten kun je op welke manier genereren? In tip 6 geven we je ideeën hiervoor.

BOUWSTEEN 7: **Samenwerken**

Bepaal met welke partijen je kunt samenwerken of wie er in elk geval op de hoogte moeten zijn van wat jullie gaan doen. Gebruik hiervoor de kennis die je al hebt van de context en de tips die we geven in tip 7.

BOUWSTEEN 8: **Communicatie**

Hoe ga je communiceren over de huiskamer binnen je eigen kerk en met de mensen in je buurt? Zet kort op een rijtje welke middelen je inzet en op welke manier.

BOUWSTEEN 9: **Organisatie**

Een Huiskamer van de wijk vraagt om een bepaalde mate van organisatie. Denk daarbij na over je relatie met de kerk(en) en met je vrijwilligers.

BOUWSTEEN 10: **Evalueren**

Het is belangrijk om wat je doet regelmatig te evalueren. Waar ben je als team trots op? Wat kan beter? Wat hoor je van je doelgroep? Plan hiervoor eens in het half jaar een sessie.

Tips bij de bouwstenen

TIP 1: Onze team

Je teamsamenstelling heeft alles te maken met wat je wilt en kunt doen. Het is handig om vooraf te inventariseren welke vaardigheden je in huis hebt en op basis daarvan te bekijken wat je gaat doen. Heb je geen koks? Dan kun je bijvoorbeeld niet gaan eten. Maar heb je wel mensen het leuk vinden een winkel draaiend te houden, dan kun je goed een kringloopwinkel in je huiskamer starten. Hierover vind je meer bij tip 4: 'Middelen'.

Er zijn wel een paar rollen die je echt nodig hebt, dat zijn de volgende:

- Iemand die de planning kan maken: wanneer vinden welke activiteiten plaats en welke personen zijn daarbij betrokken?
- Iemand die structuur kan geven aan de organisatie: hoe werken we met elkaar? Wie is waarvoor verantwoordelijk? Hoe doen we de administratie, houden we de kas bij?
- Iemand die aanspreekpunt is, zowel voor de mensen die in de huiskamer een rol vervullen als voor de kerk(enraad)
- Iemand die verantwoordelijk is voor de financiën

Dezerollen kun je verdelen over verschillende mensen, maar ook combineren. In elk geval is het verstandig als deze mensen met elkaar een kernteam vormen. Naast het kernteam kun je natuurlijk allerlei andere mensen inzetten als vrijwilliger.

TIP 2: Onze visie

Een Huiskamer van de wijk is niet alleen een plek in de buurt, het is een plek van de buurt en een plek waar buurtgenoten elkaar kunnen ontmoeten. Een plek waar mensen even op adem kunnen komen en waar je je verhaal kunt delen. Waar wordt gevraagd hoe het met je gaat en er geluisterd wordt naar je verhaal, zonder dat er gelijk gezocht wordt naar een manier om je problemen op te lossen. Vaak is dat niet zo makkelijk of er is al allerlei hulp, maar juist te weinig plek om je verhaal te doen.

'Open Arms omschrijft zichzelf als een haven, een beeld dat goed past bij de stad Rotterdam. Een haven is een plek om te laden en te lossen, om even bij te tanken en reparaties uit te laten voeren, om vervolgens weer uit te varen. Zo'n plek wil Open Arms ook zijn voor de buurt.'

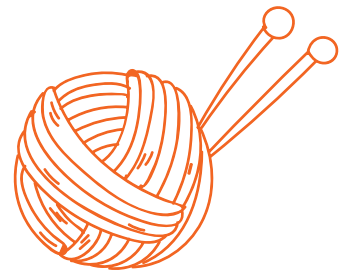
Een Huiskamer van de wijk is daarnaast een plek waar je praktische hulp en ondersteuning kunt krijgen. Een plek waar diverse activiteiten worden georganiseerd, gericht op verbinding en ondersteuning. De activiteiten sluiten aan bij concrete behoeften van buurtgenoten. En iedereen is welkom bij elke activiteit!

Kortom, in een Huiskamer van de wijk ervaren buurtgenoten dat zwaardevol zijn en door God geliefd. Het is een plek waar het Evangelie tastbaar wordt. Waar woorden en daden bij elkaar komen in respectvolle ontmoetingen.

Belangrijke elementen:

- De huiskamer is een plek in én van de buurt.
- Iedereen is welkom bij elke activiteit!
- Het verhaal van de ander is minstens zo belangrijk als je eigen verhaal. In de ontmoeting is ruimte voor beide.
- Respecteer mensen zoals ze zijn. Dat geldt voor buurtgenoten, maar ook voor vrijwilligers.

Tip: Ga eens bij een paar vergelijkbare organisaties kijken. De praktijk van anderen geeft je vaak ideeën over wat jullie zelf wel, maar ook wat jullie niet willen.

Hoe ga je om met de spanning tussen evangeliseren en mensen helpen?

Wees open over je identiteit. Respecteer de ander. Het gaat in eerste instantie om ontmoeting en verbinding. Evangeliseren of problemen oplossen zijn geen hoofddoelstelling.

Je biedt een plek waar je het goede nieuws in praktijk kunt brengen, door de liefde van God te delen met anderen.

TIP 3: Onze doelgroep

Bij het bepalen van je doelgroep speelt je context een rol. Misschien heb je wel heel concrete mensen op het oog in jouw buurt. Misschien heb je zicht op heel concrete noden waar je iets in wilt betekenen en waar je gerichte activiteiten op kunt laten aansluiten. Dat kan een goed vertrekpunt zijn.

Als je een doelgroep hebt vastgesteld, bespreek je welke activiteiten bij deze groep zouden passen. Denk ook na over geschikte tijden en dagen voor deze groep. Of liever nog: vraag het hen zelf. Hoe specifieker je de doelgroep benoemt, hoe makkelijker het is om gericht activiteiten te ontplooiën.

Een nadeel van het specifiek richten op een bepaalde doelgroep kan zijn dat mensen die niet tot die doelgroep behoren, zich minder aangesproken of welkom voelen. Terwijl je graag wilt dat iedereen welkom is.

Het is mooi als er verbindingen en ontmoetingen ontstaan tussen heel verschillende mensen.

‘In een dorp is het sneller ‘ons kent ons’. Het is de ervaring van de Oude Bieb dat dit soms drempelverhogend werkt omdat mensen denken elkaar te kennen.’

Je hoeft niet altijd vooraf een hele scherpe doelgroep in beeld te hebben. Gaandeweg kun je ook ontdekken waar behoefte aan is voor welke mensen. Veelal bestaat de doelgroep in elk geval uit mensen in je buurt of dorp die niets hebben met de kerk.

TIP 4: Middelen

Om een Huiskamer van de wijk te starten, heb je inzet van mensen en middelen nodig. Hieronder vind je een overzicht van de dingen die je minimaal nodig hebt om te starten met een kleine versie van de huiskamer. Je kunt op termijn altijd groeien, dat betekent ook dat je meer middelen nodig hebt. Dus begin gerust klein, groot worden is nooit een doel op zich.

Menskracht en tijd

Om een huiskamer te starten, heb je vrijwilligers nodig die op allerlei plekken ingezet kunnen worden. Je hebt mensen nodig die buurtgenoten kunnen ontvangen.

Dat zijn mensen met liefde en interesse voor de ander. Mensen die bereid zijn om hun leven, lief en leed met anderen te delen. Daarnaast zijn er ook mensen nodig voor allerlei praktische klussen als koffieschenken en schoonmaken. En voor het organiseren van activiteiten heb je vrijwilligers nodig. Dat kunnen zowel mensen binnen als buiten je gemeente zijn.

Hoeveel mensen heb je nodig? Er zijn twee invalshoeken:

1. Bepaal hoeveel uur in de week je open wilt zijn en zoek daar vervolgens vrijwilligers bij.
2. Zoek vrijwilligers en bepaal op basis daarvan hoeveel uur in de week je de huiskamer kunt openen.

Tip uit Dirksland: 'We wilden starten met twee dagdelen. Welke dagdelen wilden we bepalen aan de hand van de beschikbaarheid van vrijwilligers. Er waren zoveel aanmeldingen dat we vanaf het begin al vijf dagdelen open konden zijn!'

Voor het zoeken van vrijwilligers kun je denken aan de volgende rollen:

- Gastheren/gastvrouwen
- Koffieschenkers
- Bij specifieke activiteiten letten op wat er nodig is: bij taalles en huiswerkbegeleiding mensen die daarvoor geschikt en geschoold zijn
- Schoonmaak
- Bij eten: koks

Wanneer je huiskamer groeit, meer activiteiten gaat aanbieden en vaker open is, kan het uiteindelijk een weektaak worden om de huiskamer te organiseren.

Je kunt dan overwegen om te zoeken naar een professional die voor een aantal uur in de week aan het werk gaat. Bedenk wel dat dit gevolgen heeft voor je begroting. Daarnaast kan het ook effect hebben op de betrokkenheid van vrijwilligers: als er een professional in dienst is, kan de inzet van vrijwilligers lager worden.

Tip 1: Vraag een groep mensen met je mee te bieden voor de activiteiten in de huiskamer.

Tip 2: Vraag mensen of ze koekjes en cakes willen bakken. Een praktische manier om de betrokkenheid te vergroten.

Een ruimte

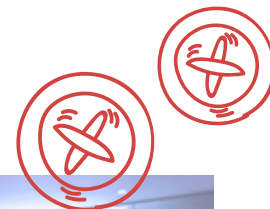
Om een huiskamer te kunnen zijn, heb je een plek nodig waar mensen makkelijk binnenstappen. Je wilt niet alleen een huiskamer zijn in de buurt, maar vooral ook van en met de buurt. Als je kerkgebouw een hoge drempel heeft, kies dan voor een meer neutrale locatie, waar mensen toch al komen of waar ze nog geen associatie mee hebben. Wie weet is er een lege pastorie die gebruikt kan worden of mag je gebruik maken van een ruimte in het cultureel centrum of een winkelpand.

'Het is anders dan je eigen huis of kerk openstellen. Op deze plek voelt het meer gelijkwaardig. De Oude Bieb is in die zin iets van ons samen, van kerken dorp.'

Daarnaast is het belangrijk dat de ruimte een goede sfeer ademt, passend bij de bedoeling. Tweedehands spullen kunnen prima een sfeer creëren die past bij de uitstraling die je met je huiskamer wilt neerzetten. Een grote koffietafel met stoelen eromheen en een eenvoudige keuken om koffie en lunch klaar te kunnen maken, zijn voldoende om te starten.

Wil je meer met maaltijden gaan doen, dan kan een goede keuken niet ontbreken. En bij groei zou je ook kunnen nadenken over een grotere ruimte of een plek met meerdere ruimten.

'We hebben vrijwilligers ingezet bij de verbouwing van het pand. Dat bespaart veel kosten. Op een bepaald moment kwam Jozef binnenlopen. Hij woonde in de buurt en was nieuwsgierig. Hij zag dat we druk aan het klussen waren en bood zijn diensten aan. Jozef bleek timmerman te zijn. Hij heeft vervolgens de hele keuken geplaatst. Zo werd Open Arms vanaf het begin ook iets van Jozef.'

Geld

Het hangt er natuurlijk vanaf of je een ruimte in de kerk gebruikt. Dan ben je met een kleine verbouwing wellicht klaar. Ga je een pand huren, dan kost je dat meer geld. Soms heeft een diaconie middelen beschikbaar om een pand aan te schaffen. Bekijk wat er voor jullie situatie haalbaar is.

Een huiskamer brengt verschillende kosten met zich mee, zoals huisvestingskosten. Maar ook verwarming en goede koffie zijn posten waar je rekening mee moet houden. Daarnaast maak je kosten voor de activiteiten die je doet. Mogelijk kun je die (deels) betalen uit de opbrengsten van activiteiten. Zie daarvoor tip 6 (Opbrengsten).

‘Wij hebben de geldstromen voor evangeliserende en niet-evangeliserende activiteiten strikt gescheiden. Dit is met name relevant voor fondsen zoals het Oranjefonds.’ (Open Arms)

Vertrouw en steun van de kerkenraad

Voor het opzetten van een dergelijk initiatief is het van belang dat de kerkenraad de plannen op hoofdlijnen steunt en jullie de ruimte en het vertrouwen geeft om het in de praktijk verder te ontwikkelen. Daarnaast is het ook fijn wanneer de kerkenraad in haar visie laat zien dat zedergelijke initiatieven van belang vindt. Zo werd in Rotterdam Alexanderpolder uiteindelijk een financieel besluit genomen dat de kerk haar reserve zou

maximeren tot één keer het jaarbudget. De rest van het vermogen kon vervolgens worden ingezet voor de missie van de kerk.

TIP 5: Activiteiten organiseren

Er is van alles mogelijk. We geven hieronder een paar voorbeelden, bedoeld als illustratie en inspiratie. Laat je keuze vooral afhangen van je eigen context. Kijk daarbij ook naar de talenten die in je eigen gemeente aanwezig zijn. Die talenten heeft God niet voor niets bij elkaar gebracht. Je mag ze gebruiken ten dienste van elkaar en je buurt. Kijk verder ook naar de talenten die gegeven worden in de bewoners van de wijk. Het is niet alleen voor mensen, maar ook mét mensen werken.

‘Alles wat wordt georganiseerd moet open zijn voor iedereen, dus geen besloten activiteiten. Als een gemeentelid zijn verjaardag wil vieren in de Oude Bieb, dan kan dat, zolang mensen uit het dorp ook gewoon binnen kunnen komen en aan kunnen schuiven.’

Stuur er op dat alles wat je doet, gericht is op relaties. Biedt daarom liever geen eenmalige activiteiten aan. Zeg bijvoorbeeld dat iets minimaal maandelijks moet plaatsvinden en geef het vervolgens gelegenheid om verder te ontwikkelen.

Voorbeelden van activiteiten:

- Kringloopwinkel, weggeefwinkel, boekenkasten
- Inloopcafé - een koffietafel waar je terecht kunt voor een kop koffie/thee, een praatje of een krantje.
- Speciaal voor ouderen kun je een ouderensoos organiseren.
- (Wijk)maaltijden
- Creamoment, bijvoorbeeld een haakochtend
- Alphacursus of bijbelcafé
- Pastoraal spreekuur. Hiervoor heb je een aparte ruimte nodig. En het is verstandig om hier speciaal getrainde vrijwilligers in te zetten, bijvoorbeeld mensen die een pastorale opleiding hebben gevolgd of die er professioneel (maatschappelijk werkers bijvoorbeeld) iets mee doen.
- Spelletjesavond
- Repaircafé
- Huiswerkbegeleiding voor tieners
- Kinderclub

Kijk naar wat er in de omgeving al aan vergelijkbare activiteiten zijn en ga op een andere dag zitten.

Werk samen

Je kunt zelf activiteiten aanbieden, maar je kunt daarnaast samenwerken met anderen. Bijvoorbeeld met Schuldhulpmaatje, door ruimte te bieden voor intake-gesprekken tijdens de koffieochtenden. Nodig mensen van Vluchtelingenwerk en het wijkteam uit op de koffie. Via Buurtwerk kunnen computerlessen worden geven. Een vrijwilligersorganisatie zoals Humanitas zou een formulierenbrigade kunnen opzetten in jullie huiskamer. De woningbouwvereniging kan vragenuren aanbieden.

Een reden om binnen te lopen

Bied iets aan waardoor mensen gemakkelijk binnen durven te komen! Geef ze een reden om de drempel over te stappen. Een (kleine) kringloopwinkel, weggeefwinkel of een kast met leenboeken is daarvoor erg geschikt. Zowel in de Oude Bieb als bij Open Arms zorgt de winkel ervoor dat mensen binnen komen.

Tips:

- Begin klein met samen eten bijvoorbeeld. Het gaat om ontmoeting!
- Durf dingen te laten gebeuren en groeien. Geef de activiteit een kans en op de langere termijn wordt duidelijk of het zinvol is of dat het aangepast moet worden.
- Activiteiten worden een succes als je iemand vindt waarvan de ogen gaan glimmen bij het idee.

TIP 6: Opbrengsten

Bij opbrengsten denken we niet alleen aan geld, maar ook aan niet-materiële opbrengsten.

Niet-materieel:

Vanzelfsprekend heeft een huiskamer impact in de leven van bezoekers. Mensen ontmoeten elkaar en daardoor ontstaan verbindingen. Daardoor staan mensen op bepaalde momenten rond elkaar, bijvoorbeeld na het overlijden van iemand uit de buurt. Mensen gaan elkaar ook buiten de huiskamer opzoeken. Of gaan voor elkaar bidden.

‘Er zijn ook mensen die gedurende een bepaalde periode waarin ze het moeilijk hebben komen en daarna vertrekken. Geregeld krijgen wij op een later moment een bericht van hen. Zo van ‘bedankt dat jullie er op dat moment waren.’

De buurt of het dorp krijgt een ander beeld van de kerk. Op deze manier wordt de kerk bereikbaar en benaderbaar. Dat is mooi.

De praktijk laat zien dat een dergelijk initiatief goed is voor je eigen gemeente. Gemeentelieden die eerder niet als vrijwilliger actief waren in de kerk, zijn dat nu wel. Soms worden inactieve leden opeens actief. Betrokken zijn bij een dergelijk initiatief is ook voor vrijwilligers waardevol. Mensen beleven er plezier aan. Wanneer je iemand kunt opbeuren die verdrietig is, en zo een lichtpuntje in zijn of haar dag kunt zijn, dan is dat fijn om te doen.

Materiële opbrengsten:

Met een Huiskamer van de wijk kun je een deel van het geld dat je uitgeeft weer terugverdienen. Dat helpt bij het verduurzamen van jullie huiskamer. Je bent niet alleen afhankelijk van middelen uit de kerk, maar kunt zelf zorgen voor een deel van de middelen.

We zetten een aantal mogelijke inkomstenbronnen op een rijtje. Weeg zelf af wat bij jullie past.

- Opbrengsten uit de (kringloop)winkel
- Verhuur van je ruimte: wanneer je ruimte niet in gebruik is, kun je deze verhuren. Denk na of je wel wilt verhuren aan kerken: welke sfeer krijg je en past dat bij de sfeer die je wilt?
- Donaties, bijvoorbeeld via een 'Vrienden van de huiskamer' constructie. Dit zijn mensen die je huiskamer steunen, omdat ze geloven dat wat je doet belangrijk is. Zij kunnen op verschillende manieren een bijdrage leveren: door mee te werken als vrijwilliger, mee te denken, mee te bidden en door financieel bij te dragen.
- Samenwerkingspartners: met je samenwerkingspartners kun je bespreken of en op welke manier zij kunnen bijdragen aan programma's die je samen organiseert. Dat kan zijn in menskracht, materiaal of geld.
- Subsidies: Ga in gesprek met de lokale overheid om te zien welke subsidies beschikbaar zijn. Houd er rekening mee dat subsidies vooral gegeven worden om iets op te starten. Subsidies kunnen daarnaast ook weer worden ingetrokken, bijvoorbeeld omdat je ook missionaire activiteiten aanbiedt.

- Voor financiële duurzaamheid is het verstandiger naar inkomstenbronnen vanuit je doelgroep te kijken.

TIP 7: **Samenwerken**

Samenwerken met anderen heeft een aantal voordelen. Maatschappelijke organisaties hebben ingangen die jezelf niet hebt. Bovendien kun je door samenwerking allerlei extra activiteiten aanbieden die door anderen worden georganiseerd. Je aanbod wordt daarmee completer. Verder levert het toegang op tot een breder netwerk en kan het nieuwe ideeën en een grotere naamsbekendheid genereren. Mogelijke samenwerkingspartners zijn bijvoorbeeld de burgerlijke gemeente, een lokaal armoedepplatform, woningbouwverenigingen, maatschappelijke organisaties en andere kerken in je buurt.

Wanneer je samenwerkt is het goed om oog te hebben voor het volgende:

- Een organisatie kan proberen het initiatief "over te nemen" en te richten op hun eigen doelstelling. Dat is zeker het geval als zij de mensen en de middelen hebben. Maak dit bespreekbaar als je gaat samenwerken.
- Bezoekers voelen haarfijn aan of ze met professionals te maken hebben. Als kerk biedt je iets anders dan professionals.

TIP 8: Communicatie

Er zijn twee groepen met wie je communiceert: gemeenteleden die je wilt betrekken bij het initiatief én de mensen die je met de huiskamer op het oog hebt. We werken beide groepen hieronder kort uit.

Communicatie binnen je kerk

Als je start met een huiskamer voor de wijk, dan is het van belang dat je gemeenteleden meeneemt in het proces. Dat betekent allereerst dat je goed uitlegt wat het idee is en waarom je dit wilt. Verder kun je gemeenteleden laten meedenken over ideeën voor jullie huiskamer. Dat zorgt ervoor dat meer mensen zich betrokken voelen. Organiseer bijvoorbeeld een gemeenteavond of een bijeenkomst na de kerkdienst.

Andere middelen om gemeenteleden te informeren zijn:

- Een moment voor, tijdens of na de dienst
- Zondagsbrief en of het kerkblad
- De website van de kerk

‘Omdat het bij ons in Dirksland zo snel ging, werd de kerkelijke gemeente niet echt in het proces meegenomen. Dat leverde achteraf wel wat weerstand op.’

Ondanks alle communicatie kan er dan nog weerstand blijven bestaan: waarom zouden we geld steken in mensen die we vervolgens toch nooit in de kerk zien? Neem vragen en kritiek serieus. Bekijk waar je mensen tegemoet kunt komen. Het minste dat je kunt doen, is begrip tonen en een goed antwoord geven.

Communicatie met de buurt of het dorp

Natuurlijk wil je mensen in de buurt graag laten weten dat je huiskamer bestaat. Voor een deel gaat dat van mond-tot-mondreclame. Het helpt om goede berichten te verspreiden en de huiskamer een gezicht geven door interviews met mensen.

Maar er zijn meer mogelijkheden en een plan helpt je om de communicatie gestructureerd aan te pakken. Maak daarvoor eerst een overzicht van communicatie-

middelen die je kunt gebruiken en kies welke middelen voor jullie geschikt zijn. Die afweging maak je op basis van je doelgroep en van je eigen vaardigheden. En mis je zelf bepaalde vaardigheden, zoek dan iemand die deze wel heeft. Gebruikt je doelgroep veel social media? Zorg dan dat je daar te vinden bent. Leest jouw doelgroep de lokale krant? Dan moet je daar gebruik van maken. Heb je mensen die goed zijn in vormgeving of in het schrijven van teksten? Het heeft allemaal gevolgen voor de keuze van je communicatiemiddelen.

Tip: Vertel verhalen, want die helpen om verlangen los te maken.

Hieronder vind je een rijtje met communicatiemiddelen. Kies welke bij jullie past en bepaal hoe en hoe vaak je dat in wilt zetten.

- Posters, flyers en wijkfolders
Bezorg je huis aan huis? Op strategische plekken, bijvoorbeeld in scholen, bij zwembad en het hand-werkwinkeltje?
- Nieuwsbrief
Frequentie? Hoe verzamel je adressen? Wat zet je erin?
- Website
Een eigen website helpt voor de vindbaarheid. Je kunt er goed informatie kwijt over wie je bent en wat je doet.
- Facebook, Instagram, Twitter
Wat deel je? Eerstvolgende koffieochtend of maaltijd? Foto's en verslagen van activiteiten die geweest zijn?

- WhatsApp
Werk je met een verzendlijst? Of gebruik je het vooral zodat mensen jou kunnen bereiken?
- Lokale krant
Deel je activiteiten? Een interview met een vaste bezoeker? Maak je van de opening een moment dat gedeeld kan worden in de lokale pers?
- Lokale radio en televisie
Zijn er lokale radio en tv programma's waar jullie initiatief een keer in aan bod kan komen?

TIP 8: Organisatie

Een huiskamer van de wijk vraagt om een bepaalde mate van organisatie. Denk daarbij na over je relatie met de kerk(en). De dynamiek van kerken is heel anders dan die van jullie huiskamer. Dat kan betekenen dat je ervoor kiest om er een losstaande organisatie van te maken en zo geen direct onderdeel van de kerk te zijn, bijvoorbeeld in een stichting. Daardoor wordt het ook makkelijker om met meerdere kerken samen te werken. Natuurlijk is het goed om regelmatig met de betrokken kerken te evalueren.

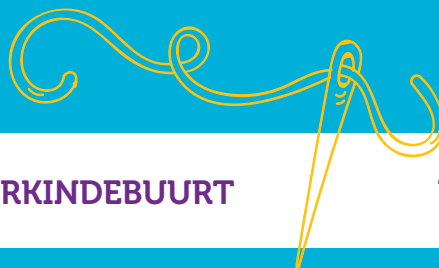
Werken met vrijwilligers

We werken allemaal als vrijwilligers en dat betekent dat er nog wel eens wat fout gaat. Dat accepteren is ook van belang. Verder is het belangrijk dat je doet wat bij je past.

'Heb aandacht voor je vrijwilligers en medewerkers bij verjaardagen, trouwdagen of andere momenten. Op dergelijke moment geven wij iedereen een klein cadeau. Daarnaast krijgt elke coördinator voor zijn/haar team een budget om samen te gaan lunchen, koffiedrinken et cetera. Informeer regelmatig bij medewerkers hoe het met ze gaat. (Open Arms).'

Zorg ook goed voor je vrijwilligers en heb aandacht voor ze. Je houdt het langer vol als je begint bij de mensen en kijkt naar wat zij willen en kunnen. Zo wordt de huiskamer een plek waar niet alleen bezoekers maar ook vrijwilligers wat aan hebben. Dat voorkomt dat gemeenteleden gaan denken: 'O nee, nog meer verplichtingen.'

Een bepaalde mate van toerusting van vrijwilligers is van belang. Zoek manieren om met elkaar te delen waarom je het doet. Ontdek wat het best past bij jullie vrijwilligers. Zorg er zo voor dat men steeds duidelijk het doel van de huiskamer voor ogen heeft.

WWW.PROTESTANTSEKERK.NL/KERKINDEBUURT

WWW.KERKINDEBUURT.NL

Wil je als gemeente van betekenis zijn voor de mensen in je dorp of wijk? Dan helpt 'Kerk in de buurt' je daarbij. Aan de hand van de praktische startgids kun je ontdekken hoe je buurt eruit ziet en wat past bij je gemeente. Daarna kun je één van de initiatieven kiezen om mee aan de slag te gaan in de buurt of je kunt een eigen initiatief vormgeven. Een aantal maal per jaar kun je andere kerken ontmoeten die ook Kerk in de buurt zijn. Kijk voor beschikbare initiatieven en actuele informatie over 'Kerk in de buurt' bijeenkomsten op www.protestantsekerk.nl/kerkindebuurt of www.kerkindebuurt.nl.

CONTACTGEGEVENS

Protestantse Kerk in Nederland

Website: www.protestantsekerk.nl/kerkindebuurt

E-mail: info@protestantsekerk.nl

Telefoon: (030) 880 18 80

Adres: Joseph Haydnlaan 2a, 3533 AE Utrecht

Kerkpunt

Nederlandse Gereformeerde Kerken

Website: www.kerkpunt.nl

E-mail: info@kerkpunt.nl

Telefoon: (038) 427 04 80

Adres: Dokter Spanjaardweg 4b, 8025 BT Zwolle

Christelijke Gereformeerde Kerk

Website: www.cgk.nl

E-mail: diaconaat@cgk.nl

Telefoon: (0318) 582367

Adres: Ghandistraat 2, 3902 KD, Veenendaal